

چالش‌های ساماندهی اتباع خارجی

آرمان ملی؛ زمانی که اقتصاد یک کشور با چالش‌هایی روبه‌رو می‌شود یا در تنگنا قرار می‌گیرد باید آسیب‌شناسی کرد و برای هر مولفه، درصدی را تعیین کرد، زیرا مشکل اقتصاد، تک‌بعدی نیست. از این‌رو یکی از مولفه‌هایی که وضعیت اقتصادی را در ایران در حد خودش در دست‌انداخته‌است، حضور بررنگ و میلیونی مردمان افغانستان در اقصی نقاط ایران است؛ حضوری که در سال‌های اخیر با مشکلات امنیتی زیادی هم توأم شده است. هر چند که صرفاً ماجرا را نمی‌توان از بعد اقتصادی مشاهده کرد و ابعاد دیگری همچون بعد سیاسی و اجتماعی در بحث مهاجران و اتباع افغانستانی قابل ملاحظه است. واقعیت این است که در خصوص مساله مهاجران باید به این نکته توجه داشت که موضوع مهاجران غیرقانونی به مساله امنیتی برای کشور تبدیل نشود و تصمیمی بخردانه و عاقلانه در خصوص نوع مواجهه با آنها اتخاذ گردد. آنچه مسلم است دولت باید موضع قاطعی در این خصوص اتخاذ کند و درقبال مهاجران غیرقانونی افغان قاطعانه عمل کند و ضمن جلوگیری از ورود غیرقانونی مهاجران افغان؛ آنهایی را که به هر دلیل و تحت هر عنوان در کشور هستند و از منابع این کشور برای آنها هزینه می‌شود، در فرآیندی قانونی ساماندهی و به کشور خود منتقل کند. چرا که جدای از هزینه‌های سرشار اقتصادی که برای مهاجران افغان خرج می‌شود بعضا شاهد تهدیدات اجتماعی و امنیتی مهاجران بوده و هستیم. البته به نظر دولت نیز تمام توان خود را برای ساماندهی این امر گذاشته‌است. چنانکه اخیراً اسماعیل بقایی سخنگوی وزارت امور خارجه درباره روند بازگشت مهاجران افغانستانی به کشورشان گفت: «مهاجران افغانستانی به عنوان مهمانان ایران در این ۵ دهه از همه امکاناتی که در جمهوری اسلامی ایران وجود داشته و مردم ایران برخوردار بودند، برخوردار بودند. نکته مهم در محث ساماندهی مهاجرت این است که باید این فرآیند قانونی باشد. ما در تلاشیم تا شرایط رفت و آمد قانونی را تسهیل کنیم.» باید دید مساله ساماندهی مهاجران غیرقانونی چه زمانی به‌طور کامل حل و فصل خواهد شد.

◀ **ساماندهی اتباع؛ یک ضرورت**

یک عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس در خصوص ساماندهی اتباع و مهاجران اظهار داشت: اینکه آمارهای مختلفی از حضور مردمان افغانستانی در ایران داده می‌شود به‌خاطر این است که واقعا آمار درست و دقیقی در این رابطه در دست نیست، اما می‌توانیم بگوییم تعداد این افراد خیلی بیشتر از آمار پنج میلیون نفری است که برخی می‌گویند.
محمدرضا محسنی‌ثانی، گفت: موضوعی که برای همه مهم است اینکه در همه دنیا برای مهاجران خود، سازمان‌دهی و سامان‌دهی مشخصی می‌دارند و این‌طور نیست که موضوع رها شده باشد تا ندانیم چقدر از این اتباع افغانی از مرز وارد ایران شدند و چقدر آن‌ها از کشور خارج شدند.
نماینده سیزوار تصریح کرد: قانون سامان‌دهی اتباع خارجی ایراداتی دارد که می‌باید برطرف شود تا وزارت کشور به‌طور دقیق قانون را اجرا کند که در آن صورت حتماً شاهد نظم و نسق بیشتری در این راستا در کشور خواهیم بود. وی در واکنش به اینکه اگر سامان‌دهی اتباع بیگانه یک ضرورت است، چرا ده‌ها هزار آن غفلت شد؟ بیان کرد: این موضوع هم مثل خیلی از کارهای دیگر ما در اصطلاح «شل و سفت» بوده است. به هر حال در دولت‌های سابق‌ها برای نظم دادن به اتباع افغان، کارهای خوبی صورت گرفته و موضوع تاحدی ضابطه‌مند شده و کارت‌هایی برای مجوز حضور آن‌ها در کشور صادر شده است، هرچند که این کارها هم خیلی اصولی و کارشناسی نیست و برای همین تاکید دارم که باید ابرادات قانونی رفع تاو‌وزارت کشور متفاوت از همه سال‌ها در این رابطه با قدرت به وظیفه خود عمل کند.
عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس اظهار کرد: ما نه تنها به واسطه حضور اتباع افغان در کشور با چالش‌هایی روبه‌رو هستیم، بلکه فرزندانی که با‌ها در ایران به دنیا آوردند هم در نوع خود، چالش‌هایی داشته‌اند، زیرا در خصوص صدور شناسنامه، هویت، تحصیل و… مشکلاتی پیش‌رو وجود دارد. اگر سامان‌دهی اتباع خارجی یک قانون قوی داشته باشد، هم این مشکلات عمق پیدا نمی‌کند و هم به مرور چالش‌های گذشته کاهش پیدا می‌کند و کار، اصولی پیش خواهد رفت. وی یادآور شد: حضور اتباع افغانی برای کشور ما می‌تواند هم فرصت باشد و هم تهدید. حال، من به قانون سامان‌دهی اتباع خارجی اشاره کردم که در آن، مواردی در نظر گرفته شده که با کار کارشناسی بوده است. از این‌رو هرچه به مولفه‌های آن قانون بی‌توجهی شود، تهدیدی است. مهم‌ترین تهدید این است که نمی‌دانیم چه تعداد اتباع افغان در ایران حضور دارند، کجا ساکن هستند، چه تردد و ارتباطاتی دارند و اساساً چه کارهایی می‌کنند. به‌طور مثال در ایران یارانه بالایی برای نان پرداخت می‌شود که جمعیت میلیونی افغان‌ها در ایران از این ظرفیت بهره می‌برند. همین موضوع برای آب، برق، گاز و… هم وجود دارد. همان‌طور که مردم ایران، شناسنامه دارند و مشخصات آن‌ها معلوم است باید این رویه در قالب خودش برای اتباع بیگانه لحاظ شود.

یکشنبه
۲۴ <p>۱۴ شوال ۱۴۴۶ / ۱۳ آوریل ۲۰۲۵</p>
سال هشتم
شماره ۲۰۸۱

«**آرمان ملی**» مواج‌هه قوای مختلف با مساله قاچاق سوخت را بررسی می‌کند

لزوم پیشگیری؛ پیگیری و برخورد

◀ از انهدام خط لوله ۶ کیلومتری انتقال سوخت قاچاق تا توقیف ۱۱ قایق

سوخت قاچاق را در آب‌های خلیج فارس توقیف کند. سرمنای با اشاره به دستگیری ۱۱ نفر متهم در این رابطه، اظهارنشان کرد: برای متهمان پرونده قضائی تشکیل شده است. قهرمانی تأکید کرد: محموله سوخت از این شناورها نیز طبق روال قانونی با دستور قضائی تحویل شرکت پخش و توزیع فرآورده‌های نفتی شده و وارد چرخه توزیع قانونی می‌شوند. رئیس کل دادگستری هرمگان همچنین با اشاره به پیامدهای مخرب و تأثیرگذار پدیده قاچاق به ویژه قاچاق از این موضوع خبر دارند. هدایت‌ا... خادمی به «آرمان ملی» گفت: وقتی رئیس‌جمهور این صحبت را مطرح می‌کند بدین منظور است که با اینها برخورد شود. ولی مشخص نیست چرا این برخورد صورت نمی‌گیرد یا اگر می‌شود اطلاع‌رسانی خوبی نشده است.

عضو کمیسیون انرژی مجلس دهم بیان کرد: البته باید انگیزه‌ای برای این کار وجود داشته باشد. خیلی از موضوعات دیگر در کشور مثل آلودگی، وضعیت آب یا شغلی مقداری انگیزه همه کم شده است. در روانشناسی چیزی هست که می‌گویند درماندگی آموخته شده یعنی گفته می‌شود که مردم، شخص یا مسئولی مشکلی را که وجود دارد مطرح می‌کند اما پیگیری نمی‌کند. به نحوی که دیگری امیدی به رفع آنها نیست که پیگیری شوند. وی تصریح کرد: این جای تاسف است که این منابع خدادادی ما که زیرزمین باید در بیاوریم و با محل استفاده از آن مشکلات کشور را حل کنیم برخی با چالش‌هایی مواجه می‌برند. البته احتمالاً خیلی از راه‌های قاچاق دیگر وجود دارد که هنوز کشف نشده است. خادمی تصریح کرد: اگر همان زمان که مسئولان از ۲۰ میلیون قاچاق سوخت در روز صحبت کردند افراد راستگیر و حکم صادره را به مردم نشان می‌دادند دیگر شاهد چنین اتفاقاتی نبودیم.

ابهامات زیادی برای تعیین جانشین همتی وجود دارد

بازگشت طیب‌نیا به کرسی وزارت؟

گرفت تا برخی رسانه‌ها لقب فرمانده اقتصادی را برایش در نظر بگیرند. سمتی که البته شرح وظایفش از نظر بسیاری از کارشناسان هنوز چندان روشن نیست و در نهایت در این سمت نیز نتوانست نقشی را ایفا کند و خدا حافظی زود هنگام و بی‌سر و صدرا به استعفای رسمی و اعلام خروج ترجیح داد.

◀ **طیب‌نیا در دولت چه می‌کرد؟**

اما کارویژه طیب‌نیا در دولت چهاردهم چه بود؟ دولت چهاردهم در شرایطی فعالیت خود را آغاز کرد که ناترازی به یکی از اصلی‌ترین بحران‌های اقتصادی ایران تبدیل شده بود. بحرانی که البته ابعادی سیاسی و اجتماعی پیدا می‌کرد. کارهای روی زمین مانده حالات تأثیرات خود را در کمبود برق و گاز نشان می‌داد. کشور درگیر بحران جدی حالی طیب‌نیا علاوه بر مشاور عالی اقتصادی، سازوکار خوبی را برای کارگروه ناترازی‌ها نوشت که حداقل دوجه و نفرات را در آن دیده بود، ولی با کارشنکی سریالی فردی در دولت به شکست انجامید. حتی برای کاهش بار مالی، اکثر نفرات این کارگروه را استایت دانشگاه تشکیل می‌دادند. فرد مسئول که باید از تشکیلات کارگروه ناترازی‌ها پشتیبانی می‌کرد و محل استقرار و حقوق و مزایای کارمندان این بخش را اختصاص می‌داد، گفته بود مشاور عالی اقتصادی پزشکیان نیاز به تیم کارشناسی ندارد و این‌ها سراف است!« حالا یک سالگی دولت در حالی فرامی‌رسد که خبری از چهار چهره شاخص حامی پزشکیان نیست و آیا خبری که از سوی قانم‌پناه مبنی بر معرفی طیب‌نیا به عنوان وزیر اقتصاد مطرح شد، می‌تواند حذف‌شدگان را به پایستور بازگرداند؟

یکشنبه
۲۴ <p>۱۴ شوال ۱۴۴۶ / ۱۳ آوریل ۲۰۲۵</p>
سال هشتم
شماره ۲۰۸۱

سیاست
۳

◀ **گزارش**

محمد هاشمی مطرح کرد

اگر در مدیریت ثبات وجود داشته باشد دولت می‌تواند موفق شود

کاسبان تحریم خلع ید و خلع سلاح شوند

یک چهره سیاسی در ارزیابی شرایط کشور و اولویت تصمیم‌گیری اظهار داشت: امسال، سال سرمایه‌گذاری برای شکوفایی تولید است. برای سرمایه‌گذاری سه راه وجود دارد، یا بخش خصوصی سرمایه خود را وارد کند، یا خود دولت منابعی را سرمایه‌گذاری کند و یا در طرح‌ها سرمایه خارجی جذب شود. دولت سرمایه زیادی ندارد. چون رقمی که می‌توان با آن به شکوفایی در تولید رسید ظاهراً بالای ۵۰ میلیارد دلار است؛ دولت که چنین سرمایه‌ای ندارد. محمد هاشمی گفت: بخش خصوصی قوی هم نداریم. نهاد‌هایی هستند که قدرت مالی آنها خوب است اما اینکه وارد شوند یا نه موضوع دیگری است در ارتباط با سرمایه‌گذاری خارجی هم با توجه به شرایط منطقه و تعرفه‌هایی که وجود دارد، هیچ استقبالی برای سرمایه‌گذاری در ایران نشده و معلوم نیست که خارجی‌ها بخواهند سرمایه‌گذاری کنند یا نه. از این جهت، مسئولیتی که برای سرمایه‌گذاری و شکوفایی تولید به دولت واگذار شده مسئولیت دشواری است. وی درباره راهکار هموارکردن مسیر افزود: راه عملی برای دو مورد از آن‌ها، این است که تحریم‌ها برداشته شود، فروش نفت با فروش کالاهای ایرانی رونق پیدا کند و آزاد شود. بعد از فروش دلار آن‌ها وارد کشور و سرمایه‌گذاری شود. رفع تحریم‌ها یکی از شروطی است که هم فروش نفت را افزایش می‌دهد، هم تأمین سرمایه را محقق می‌کند و هم از سراسر دنیا جذب سرمایه خارجی می‌کند. اما در مورد رفع تحریم‌ها، در ارتباط با آمریکایی‌ها و دولت‌های منطقه این روند مقداری مشکل است. هاشمی بیان کرد: در زمان دولت بازدهم که برجام نوشته و تصویب شد، ا فقی باز شد و ۱۰۰ میلیارد دلار سرمایه‌های بلوک شد به کشور بازگشت؛ فضای برای ورود و سرمایه‌گذاری شرکت‌ها ایجاد شد و برخی شرکت‌ها نیز وارد شدند. برخی از نیازها مثل خریداری تعدادی هواپیما تأمین شد. در کل مدتی که برجام اجرا شد از جهات مختلف پربرکت بود. اما بعد که ترامپ آمد و به برجام خارج شد و آن را پاره کرد دوباره با مشکلاتی مواجه شدیم. یک راه برگشت به برجام و رفع تحریم‌ها بوده است. کشورهای اروپایی هم تعهد دارند که تحریم‌ها را بردارند. اما آنها هم اقدام موثری انجام ندادند و نه تنها که ندادند بلکه پیشنهادهای نامناسبی به شورای امنیت دادند که کار را برای ایران مشکل‌تر کرد است. وی در خصوص برداشته شدن تحریم‌ها و بازشدن راه بازگشت به برجام اظهار کرد: تا اینجا رفتار ترامپ دگوانه است؛ از یک سو حرف از مذاکره می‌زند و از سوی دیگر تهدید و حتی تهدید نظامی وجود دارد. یعنی ترامپ یک برنامه اقتصادی راهزن عرضه نکرده است. در گذشته نیز، همین ترامپ برجام را پاره کرد و سردار سلیمانی را همراه با ابومهدی مهندس به شهادت رساند. در واقع، او سابقه خوبی ندارد که بتوان به حرف او اعتماد کرد. نگامه دومی که در مورد ترامپ در نظام بین‌الملل وجود دارد و ترس از دست دادن این کشور است این است که او اهل جنگ نیست چون تاجر است و بیشتر اهل معامله است. حالا این دیگر هنر مذاکره‌کنندگان ایرانی است که بتوانند با او دید نگاه با او برای رفع تحریم، تجارت یا بر طرف‌کردن تهدیدات نظامی مذاکره کنند. این فعال سیاسی در خصوص اهداف داخلی و جراحی اقتصادی عنوان کرد: در داخل، گروهی عنوان کاسبان تحریم را دارند. منافع این گروه در آشفته‌بازار است. آن‌ها در چنین شرایطی است که می‌توانند به منافع خود دست پیدا کنند؛ منافع زیادی هم دارند و لذا راضی به از دست دادن این منافع نیستند. بنابراین کارشنکی می‌کنند. برای نمونه، وزیر اقتصاد دولت را استیضاح کردند تا دولت بی‌ثبات شود. این گروه‌ها به فکر منافع خود هستند. اگر چه تعدادشان کم است اما قدرت عملیاتی آنها زیاد به نظر می‌رسد؛ پشتوانه‌هایی هم دارند. بنابراین دولت می‌تواند موفق شود و برنامه‌های خود را اجرا کند. الان هدف گروه مخالف بی‌ثبات کردن دولت است. مهم‌ترین کاری هم که آنها در حوزه داخلی- اقتصادی و خارجی انجام دادند، استیضاح آقای همتی وزیر اقتصاد مسئول و ثبات نداشتند و همه منتظر هستند ببینند چه کسی وزیر می‌شود. بالاخره مخالفان حوزه اقتصادی را بی‌ثبات کردند که آتاری منفی گرانی، تورم و… برای افشار مستضعف در پی داشته است. حتی از زمانی که وزیر کار گذاشته‌اند به قیمت دلار هم اضافه شد و این نشان می‌دهد که وزیر اقتصاد در گران شدن قیمت دلار و کاهش ارزش پول ملی نقشی نداشته است.